

tema nyanlända



Ett tryggt boende för alla



Temarapport Boende



EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden



EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska flyktingfonden

Producerad i april 2011

ISBN 978-91-7281-428-8

Rapporten finns att ladda ner från Länsstyrelsens webbplats
www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Förord

En rad utvärderingar har visat att en effektivare samordning av projekt i Stockholmsregionen kan ge en ökad genomslagskraft. Många projekt har startats och avslutats utan att det har gett några varaktiga avtryck. En lärdom som dragits är betydelsen av att strukturera projekten för att skapa kontinuitet och möjligheter till spridning och påverkan.

Enligt en nulägesbeskrivning¹ som togs fram 2007 av konsultföretaget FBA framgår det att Stockholmsregionens svagheter på integrationsområdet bland annat handlar om att institutioner och regelverk inte är anpassade till problembilden och att regionen har svårt att få till en gemensam strategi och en effektiv samverkan. Projektet Tema Nyanlända initierades som ett verktyg för att ta tillvara på de utvecklingsmöjligheter som identifierats. Tema Nyanlända ägs av Länsstyrelsen i Stockholms län, tillsammans med Kommunförbundet Stockholms län, Stockholms läns landsting och Täby kommun. Andra samverkanspartners är Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Stockholms stad, Järfälla, Huddinge och Södertälje kommuner. Projektet ska fungera som en regional kunskapsbas och sammanhållen resurs för tillvaratagandet av projekterfarenheter och kunskapsuppbyggnad. Genom Tema Nyanlända kan erfarenhetsöverföring och nätverks- och utvecklingsarbete underlättas samt göra det möjligt för projektresultat och erfarenheter att få större genomslag och leda till långsiktig förändring.

Inom Stockholms län pågår och startar många integrationsprojekt. Särskilt mindre projekt kan ha svårt att sprida sin kunskap och projekterfarenheter. Ibland är det också svårt att se kopplingen mellan olika projektresultat. Ett paraplyprojekt som Tema Nyanlända har möjliggjort en bättre kunskapsspridning. Genom att utveckla en samverkan mellan projektledare och styrgrupper för startade och kommande flyktingfonds-, socialfonds- och andra utvecklingsprojekt har Tema Nyanlända skapat en gemensam kunskapsbas och arena för erfarenhetsutbyte för länets aktörer.

Tema Nyanländas primära målgrupper har varit projektledare och styrgrupper framförallt i de kommande och pågående socialfonds- och flyktingfondsprojekten. Sekundära målgrupper har varit projektledare och styrgrupper för relevanta insatser på området inom annan utvecklingsverksamhet såsom regionalfonden och projekt startade med Migrationsverkets § 26-medel (idag § 37-medel) aktörer som arbetar med och har ansvar för nyanlända flyktingar och andra invandrares integration i arbetslivet, organisationer och privat näringsliv som arbetar med flyktingar och andra invandrare.

För att skapa kontinuitet och möjliggöra spridning och påverkan har det visat sig effektivt att arbeta utifrån en tematisk struktur. Tema Nyanlända har valt att fokusera på tre övergripande teman: arbete, boende och hälsa. Valet att fokusera på dessa tre teman bygger på att de, under projektets gång, har varit de tre mest dominerande ämnena samt att det har varit Tema Nyanländas bedömning att dessa temaområden har störst chans att påverka målgruppen strategiskt för ett förbättrat flyktingmottagande.

För varje temaområde publiceras en rapport med beskrivning av arbetssätt, deltagande parter, litteraturoversikt och redovisning av utvecklingsarbetet i regionen. Dessutom publiceras slutsatser i temarapporten kring vilka problem som det råder enighet kring samt vilka lösningar regionen kan välja. Föreliggande rapport är Temarapport för området boende. Innan

1 Nulägesanalys för regional plan för Socialfonden i region Stockholm, FBA, 2007.

publicering har rapporten godkänts av styrgruppen och referensgruppens medlemmar.
Slutsatserna är dock projektets egna.

Projektet finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF) och Europeiska Flyktingfonden (ERF) och pågår mellan 2008-09-01 - 2011-06-30.

Stockholm april 2011

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Arbetssätt.....	5
<i>Nationellt.....</i>	<i>7</i>
<i>Regionalt</i>	<i>8</i>
Utmaningar och lösningar	9
<i>Boendesegregation.....</i>	<i>9</i>
<i>Att kunna välja sitt boende</i>	<i>12</i>
<i>Behovsanpassat boende för ensamkommande barn</i>	<i>16</i>
Diskussion och slutsatser	18
Källmaterial	20
Bilagor	21
<i>Projektlista</i>	<i>21</i>
<i>Övriga insatser / projekt</i>	<i>22</i>
<i>Aktiviteter</i>	<i>24</i>

Sammanfattning

För att en nyanländ ska kunna tillgodose sig de olika insatserna som erbjuds är en bostad av fundamental vikt. En skälig och stabil boendemiljö för en själv och ens familj skapar möjligheter för integrationskedjan att fungera på ett tillfredställande sätt.

Endast en liten del av de nyanlända i Stockholms län väljer att bli anvisade en kommunplats. De allra flesta väljer själva i vilken kommun de ska bosätta sig och är då hänvisade till att ordna bostad på egen hand. Stockholms län har under en längre tid haft ett ojämnt flyktingmottagande där ett fåtal kommuner har stått för den klara majoriteten av mottagandet av antalet nyanlända flyktingar. Detta har lett till stora bostadsproblem för de nyanlända som har valt att bosätta sig i kommuner med ett högt flyktingmottagande.

Det råder stora socioekonomiska skillnader mellan olika kommuner i länet och även mellan olika områden inom kommunerna. Skillnaderna sammanfaller ofta med en etnisk segregation och man pratar i dagligt tal om "marginaliserade eller utsatta bostadsområden". Boendesegregationen har dock inte enbart negativa effekter utan det kan tvärtom vara en trygghetsfaktor att bo nära människor med samma kulturella bakgrund och livssituation som en själv. Området kan vara identitetsskapande för individen, en plats av social förankring, aktiviteter och trygghet.

De negativa konsekvenserna av boendesegregationen är bland annat att om människor med olika bakgrund och kunskaper bor åtskilda så möts de inte på ett naturligt sätt i vardagen. Detta kan leda till ökad intolerans och konflikter mellan olika grupper i samhället. I vissa bostadsområden uppstår en negativ spiral som försämrar människors möjligheter att påverka sina liv. En geografisk koncentration av boende med sämre villkor ökar problemen och utanförskapet genom så kallade negativa grannskapseffekter. Risken att stanna kvar i arbetslöshet är med andra ord större om många i området är utan arbete.

Samhällsplaneringen borde i högre grad bidra till att motverka boendesegregationen i länet. Vid till exempel nyproduktion av bostäder borde större hänsyn tas till lokaliseringen och utformningen och därmed kunde nyproduktionen användas som ett verktyg för att minska polariseringen mellan länets olika delar. Att bryta de negativa konsekvenserna av segregationen är en utmaning för alla aktörer i länet. Tema Nyanlända är övertygade om att ett socialt hållbart samhälle förutsätter att människor har rimligt likartade livschanser oberoende var i regionen de bor.

Det finns många variabler som påverkar var man väljer att bosätta sig när man kommer till Sverige. Bristen på information om vilka boendalternativ som finns och vilka konsekvenser valet av boende för med sig kan resultera i att man bosätter sig där "alla andra" bor, d.v.s. hos vänner eller släktingar. Alltför många bor i områden där det helt enkelt inte finns möjlighet att hitta ett arbete. Även om det givetvis är naturligt att närheten till släkt och vänner är en stark drivkraft vid val av bostadsort så kan detta leda till en försenad och försvårad introduktion.

För att individen ska få tillgång till relevant och aktuell information kring boendalternativen krävs att de inblandade myndigheterna samverkar med den nyanlände i fokus. Kommunerna behöver tydliggöra vad just deras kommun kan erbjuda och de behöver samverka bättre med Arbetsförmedlingen. Det har visat sig att om man får ett arbete är man i stor utsträckning beredd att flytta. Att använda så kallade "brobyggare" som talar deltagarnas hemspråk och som själva har erfarenheten av att komma till Sverige som flyktingar är en framgångsrik

metod. En bra och tydlig information och dialog med den nyanlända är en förutsättning för att individen ska kunna göra ett välgrundat beslut om en eventuell flytt till en annan kommun.

Tema Nyanlända ser därför att metoden med vidareflyttning, inom länet men framförallt till andra delar av landet, är i dagsläget det bästa sättet att möta utmaningen angående bristen på adekvat boende för nyanlända i vårt län. Vi har i den här rapporten valt att lyfta framförallt tre vidareflyttningsprojekt som har berört Stockholms län och som vi ser har bidragit till en ökad rörlighet och en bättre information till den nyanlände angående boendalternativen.

När det gäller behovsanpassat boende för ensamkommande barn finns det ett antal utmaningar och svårigheter i Stockholms län. För kommunerna gäller det att ta fram boenden som verkligen möter barnens individuella behov och situation. Detta medför att boendeformerna behöver variera inte bara mellan barnen utan även för det enskilda barnet vartefter det blir äldre och behoven och situationen ändras. Utmaningen är att matcha barnets behov med ett lämpligt boende och inte vice versa. Den kraftiga utbyggnaden av boendeplatser för ensamkommande barn innebär också att kvalitetsfrågor till viss del riskerar stå tillbaka.

Arbetsätt

Den metod som använts har utvecklats från ett grundantagande om att kunskapen redan finns. Det finns såväl hos Tema Nyanlända som hos dess styrgrupp en tydlig idé om att mycket av den kunskap som behövs för ett effektivare flyktingmottagande redan är framtagen. Det som saknas är en samlad bild, en tydlig analys och spridning av såväl problemdefinitioner som förslag till lösningar. Genom att utgå ifrån existerande och tidigare utvecklingsprojekt har Tema Nyanlända kunnat identifiera problembilder som kan sägas vara generella för ett visst tema och skilja dessa från mer specifika problemställningar som kanske bara är aktuella för en viss grupp eller en viss kommun.

En lång rad projekt har analyserats och sammanfattats för att hitta kärnfrågorna och problemlösningarna. Dessutom har Tema Nyanlända genom att utnyttja kunskapen hos dem som arbetar med utvecklingsprojekt och/eller flyktingmottagande kunnat skapa en tydlig bild över vilka insatser som uppfattas som effektiva. Till detta har nätverksmöten och träffar med projektledare varit ovärderliga. Metoden ger inte samma säkerhet som mer kontrollerade undersökningar inom forskningen kan ge. Inte heller kan metoden bekräfta giltigheten för en viss insats men det har heller aldrig varit syftet. Syftet har kort och gott varit att samla och förstå den erfarenhet som finns av flyktingmottagande för att hitta tydliga vägar till effektivare mottagande och som tydligt huvudmål – större möjligheter för nyanlända att snabbt finna arbete och egen försörjning för att kunna bygga sig ett liv i Sverige med möjligheter och utmaningar som alla andra.

Fokus har legat på tre problemområden: arbete, boende och hälsa. Tre fokusseminarier samt en temakonferens har genomförts på temat boende. Målgruppen för seminarierna har varit tjänstemän från berörda kommunala förvaltningar, Migrationsverket, Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Sveriges Kommuner och Landsting samt Kommunförbundet Stockholms län, projektledare inom ERF- och ESF-finansierade projekt, ideella organisationer samt universitet. Seminarierna har haft skilda ingångar till den identifierade problematiken för att få en så mångfacetterad bild som möjligt. Varje fokusseminarium har identifierat några centrala problem, belyst olika möjligheter och utvecklingsvägar samt etablerat nätverk mellan relevanta aktörer. Detta i sin tur ämnar påverka och utveckla länets flyktingmottagning i en positiv riktning.

Till varje temaområde har det funnits en expertgrupp sammansatt av områdesexperter från olika discipliner. Dessa grupper har engagerats vid varje aktivitet för att, utifrån utvecklingsprojektens uppkomna problem, diskutera vad som bör belysas i just det fokusområdet och ge förslag på infallsvinklar och medverkande talare. Efter varje genomförd aktivitet har expertgruppen fått ta del av det material som framkommit och ge sin syn på analysen.

Tema Nyanländas mål har varit att genom denna metod få en bred bild av respektive fokusområde och att ge exempel på metoder och verktyg som med fördel kan användas för att förbättra introduktionsarbetet i Stockholms län. Metoden har medfört att mer kunskap har kunnat insamlas och spridas till en bredare publik.

Varken uppdraget eller ambitionen har varit att titta på ordinarie verksamheter på området eller att skaffa en helhetsbild av utvecklingsarbetet i riket. Tema Nyanländas syfte har varit att utifrån de utvecklingsprojekt inom integrationsområdet som bedrivits i länet fånga upp problembilder och lösningsförslag. Härigenom kan det finnas viktiga aspekter som saknas, eller endast berörs på ett övergripande sätt. Rapporten ska därför ses i ljuset av det uppdrag

som projektet Tema Nyanlända har haft och inte som ett försök att skapa en helhetsbild av utmaningar och lösningar.

Bakgrund

För att en nyanländ ska kunna tillgodose sig de olika insatserna som erbjuds är en bostad av fundamental vikt. En skälig och stabil boendemiljö för en själv och ens familj skapar möjligheter för integrationskedjan att fungera på ett tillfredställande sätt. De projekt och myndigheter som Tema Nyanlända har arbetat med ser boendet som en viktig del av introduktionen och integrationen.

Den första december 2010 tog Arbetsförmedlingen över delar av bosättningsarbetet av nyanlända i samband med att den så kallade etableringsreformen¹ trädde ikraft. Arbetsförmedlingen ska bosätta de nyanlända som har rätt till en etableringsplan samt andra nyanlända som ingår i samma hushåll eller är nära anhörig till och avser bo tillsammans med en nyanländ som har rätt till etableringsplan. Detta innebär att Arbetsförmedlingen kommer att bosätta merparten av de asylsökande som beviljas uppehållstillstånd och önskar stöd med bosättning.

Från den dag en nyanländ beviljas uppehållstillstånd har han eller hon sex månader på sig att anmäla behov av bosättning i en kommun till Arbetsförmedlingen. När Arbetsförmedlingen sedan anvisar en plats ska utgångspunkten vara det som har framkommit vid etableringssamtal med den nyanlände samt förutsättningarna för arbete inom pendlingsavstånd. Utifrån etableringssamtalet och förutsättningarna för arbete görs sedan en samlad bedömning som grund för anvisning av plats för bosättning. I denna bedömning skall också hänsyn tas till aspekter som eventuella medicinska behov och familjesituation.

Endast en liten del av de nyanlända i Stockholms län väljer att bli anvisade en kommunplats. De allra flesta väljer själva i vilken kommun de ska bosätta sig och är då hänvisade till att ordna bostad på egen hand. Kommunen har i detta fall ingen skyldighet att ordna bostad, samtidigt har alla kommuner ett generellt bostadsförsörjningsansvar som innebär att de måste planera så att det finns bostäder för alla invånare.

Nationellt

I Sverige, som i så många andra länder, är det mer invandrartätt i våra storstadsregioner än i landet som helhet. Ett fåtal kommuner i Sverige står för merparten av mottagandet av nyanlända flyktingar, vilket leder till att dessa kommuner har stora svårigheter att på ett tillfredsställande sätt tillgodose alla delar av integrationskedjan. Tillika blir bristen på tillgång till lediga bostäder svår vilket försvårar framförallt för barnfamiljer att skapa sig en trygg bostadssituation. Möjligheten att bo i en viss upplåtelseform skiljer sig starkt åt mellan olika delar av landet. I storstadsområdena dominerar hyresrätten medan eget hem dominerar i de mindre kommunerna.

¹ Lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända, 2010:197. Lagen omfattar nyanlända i arbetsför ålder (20-64 år) samt nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige med uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande. Den nya lagen omfattar även anhöriga, i samma ålder, som ansökt om uppehållstillstånd inom två år från att personen som han eller hon har anknytning till togs emot i en kommun. Reformen syftar till att ge nyanlända förutsättningar för en snabbare etablering på arbetsmarknaden.

I Boverkets rapport *Mellan uppehållstillstånd och bostad – En kartläggning av nyanlända flyktingars bostadssituation*² konstateras att man i Sverige anser att generella insatser ska kunna tillgodose också nyinflyttade invånares behov och när det gäller bostad faller ansvaret på kommunerna enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Samtidigt noteras att kommunernas möjligheter att själva styra bostadsmarknaden har blivit mer begränsad jämfört med till exempel under miljonprogrammets tillkomst. Dock har kommunerna planmonopol, de flesta kommuner äger både byggbar mark och kommunala allmännyttiga bostadsaktiebolag samt har möjligheten att anordna bostadsförmedling. Flera utredningar återkommer till att det i grunden är bostadsbristen i kommunerna den konkurrenssituation som uppstår som gör att nyanlända flyktingar har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden.

Regionalt

Stockholms län har under en längre tid haft ett ojämnt flyktingmottagande där ett fåtal kommuner har stått för den klara majoriteten av mottagandet av antalet nyanlända flyktingar. Detta har lett till stora bostadsproblem för de nyanlända som har valt att bosätta sig i kommuner med ett högt flyktingmottagande. Vissa kommuner här därför försökt hitta sätt att motivera och hjälpa de nyanlända att flytta vidare till kommuner där bostadssituationen är bättre. I denna rapport kommer vi att titta närmare på några redan avslutade projekt med fokus på vidareflytt.

Nästan alla kommuner i länet uppger att det råder brist på hyresrätter och ungefär hälften uppger att det även råder brist på bostadsrätter. Detta gör det särskilt svårt för vissa grupper att få en bostad och studier har visat att personer som nyligen har fått uppehållstillstånd har väldigt svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Majoriteten av kommunerna förutsätter att den nyanlända löser boendefrågan själv.

Bostäder byggda på 60- och 70-talen, där många nyanlända bor, utgör en fjärdedel av bostadsbeståndet i länet och många av dessa bostäder är i behov av betydande upprustningar. En problematik vid upprustningar och ombyggnationer är att resurssvaga hushåll kan tvingas flytta på grund av att avgifterna höjs eftersom även standarden på bostaden höjs.

Under hela 2000-talet har det inte funnits några lediga bostäder hos de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen i Stockholms län. Kötider – i den mån förmedling efter kötid existerar – varierar. Som exempel är det minst 2-3 års kötid för en bostad i Jordbro och Ronna samt 4 år på Järvafältet.

Slutligen kan vi konstatera att Stockholm växer så det knakar. Länets befolkning förväntas öka med upp till 500 000 personer till år 2030. Detta motsvarar ett behov av uppåt 13 000 bostäder per år. Det är viktigt att nyproduktionen inte ytterligare förvärrar segregationen.³ I nästa kapitel ska vi se närmare på vilka konsekvenser den ökande boendesegregationen i vårt län får kopplat till introduktionen av nyanlända.

2 Mellan uppehållstillstånd och bostad – En kartläggning av nyanlända flyktingars bostadssituation, Boverket, 2009.

3 Statistiken baseras på uppgifter ifrån Läget i länet – bostadsmarknaden i Stockholms län 2010, Länsstyrelsen i Stockholms län, Rapport 2010:09.

Utmaningar och lösningar

Vi har i denna rapport valt att lyfta fram tre teman kopplat till boende för nyanlända i Stockholms län; boendesegregationen, behovet av adekvat boende och behovsanpassat boende för ensamkommande barn. För vart och ett av dessa teman har vi försökt definiera vilka utmaningarna är, samt föreslå åtgärder för att förbättra de nyanländas boendesituation. Vi börjar med att titta på boendesegregationen och dess mekanismer och konsekvenser.

Boendesegregation

Fokusområdet boendesegregation sticker ut från de andra fokusområden som Tema nyanlända har arbetat med. Det tycks finnas en övergripande problematik som bottnar i socioekonomiska effekter av att många människor utan arbete av olika skäl bor i ungefär samma områden. I nästan alla seminarier och utvecklingskonferenser som anordnas kring boende talas det om en boendesegregationsproblematik även om definitionerna varierar. Oftast saknas också uttalade lösningar även om effekter av problematiken kan mötas på olika sätt. Tema Nyanlända har valt att redovisa delar av de problem och försök till lösningar som ändå prövats. Uppenbart är dock att problemet är allvarligt och att en hel del utvecklingsarbete behöver styras till de här frågorna framöver. I den meningen frångås arbetssättet att identifiera centrala problem och dess lösningar som speglar alla fokusområden i övrigt.

Ordet segregation betyder åtskillnad. Boendesegregation handlar om att olika befolkningsgrupper bor fysiskt åtskilda från varandra. Dessa grupper kan definieras på olika sätt men det är främst socioekonomiska, demografiska och etniska skillnader som åsyftas. Det är främst den etniska segregationen som väcker debatt och det är också den som vi intresserar oss för här. Samtidigt är det svårt att inte lyfta fram socioekonomiska aspekter i en diskussion om etnisk segregation, dessa två är starkt sammankopplade eftersom fattigdom och segregation ofta hänger ihop.

Det råder stora socioekonomiska skillnader mellan olika kommuner i länet och framförallt mellan olika områden inom kommunerna. Skillnaderna sammanfaller ofta med en etnisk segregation och man pratar i dagligt tal om ”utanförskapsområden”. Ibland kan det uppfattas som att det är mediernas rapportering om bostadsområden med stor andel utrikesfödda som stigmatiserar dessa områden.

En etnisk segregation kan vara en trygghetsfaktor att bo nära människor med samma kulturella bakgrund och livssituation som en själv. Området kan vara identitetsskapande för individen, en plats av social förankring, aktiviteter och trygghet. De negativa konsekvenserna av boendesegregationen är bland annat att om människor med olika bakgrund och kunskaper bor åtskilda så möts de inte på ett naturligt sätt i vardagen. Detta kan leda till ökad intolerans och konflikter mellan olika grupper i samhället. Om segregationen leder till att människors fulla potential inte tillvaratas och att hushållen i dessa områden har en betydligt sämre välfärdsutveckling än övriga invånare i staden är det inte bara hämmande för individen utan för hela regionens tillväxt.⁴

Upplåtelseformerna för boendet är något som ofta lyfts fram i debatten om segregation och det är ett faktum att personer med utländsk bakgrund i Stockholms län är starkt

4 Stycket baseras på uppgifter ifrån Socialt hållbar stadsutveckling – en kunskapsöversikt, Boverket, 2010.

överrepresenterade i kommunala hyresrätter och underrepresenterade i äganderätter samt bostadsrätter.

I vårt län är det framförallt vissa områden i Södertälje, Botkyrka, Stockholm och Huddinge som har en hög andel av personer med utländsk bakgrund. Förklaringen till att dessa kommuners minst attraktiva bostadsområden har fått ta emot ett så stort antal flyktingar och deras anhöriga under de senaste årtiondena är att det i dessa områden har funnits lediga bostäder. Sedan början av 2000-talet har det inte funnits några lediga lägenheter i hela Stockholms län.

Utmaningar

I vissa bostadsområden uppstår en negativ spiral – så kallade negativa grannskapseffekter – som försämrar människors möjligheter att påverka sina liv. Eftersom det för många är svårt att få arbete har dessa människor följaktligen ofta dålig ekonomi. Då är det vanligt att man tvingas bo trångt, ofta i bostäder som har ett påtagligt renoveringsbehov men som fastighetsägarna undviker att underhålla på grund av de boendes dåliga betalningsförmåga. Utan underhåll av både bostaden och området blir slitaget värre och områdets attraktivitet minskar. I det här skedet lämnar ofta de som har en bättre betalningsförmåga området, vilket innebär att åtgärder som syftar till att ge hushållen ökade resurser riskerar att ytterligare öka stigmatiseringen av området.

En geografisk koncentration av boende med sämre villkor ökar problemen och utanförskapet genom så kallade negativa grannskapseffekter. Studier gjorda både i Europa och i USA antyder att geografiska koncentrationer på etnisk grund inte är positiva för invandrades arbetsmarknads- och inkomstkarriärer. Risken att stanna kvar i arbetslöshet är med andra ord större om många i området är utan arbete. Liknande grannskapseffekter finns för andra indikatorer för utsatthet som valdeltagande, skolresultat och hälsa. Svenska studier har visat att grannskapseffekterna kan vara positiva under en kort period men att de blir negativa redan inom 2-3 år, särskilt om arbetslösheten i området är 5% eller högre.⁵

I och med den nya lagen om kommunala allmännyttiga bostadsaktiebolag tillkommer en utmaning i att kunna renovera bostadsbeståndet i många miljonprogram. Renoveringarna ska ske på affärsmässiga villkor och därmed ge en viss avkastning på investerat kapital. Samtidigt kan det leda till undanträngningseffekter bland de befintliga hyresgästerna i och med de nya höjda hyrorna som följer av en standardhöjning.

Den absolut vanligaste boendeformen för nyanlända är hyresrätt, även om detta inte alltid innebär att personen har ett förstahandskontrakt, utan kan vara folkbokförd som inneboende. En utmaning är därför det faktum att andelen hyresrätter i Stockholms län minskar, både till följd av att många hyresrätter ombildats till bostadsrätter och för att det byggs fler bostadsrätter än hyresrätter. När Dagens Nyheter nyligen i en rad artiklar tog upp frågan om boendesegregationen i Stockholms län uttalade sig flera rikspolitiker från både majoriteten och oppositionen angående behovet av att få en ökad blandning av boendeformer. Det räcker inte med att skapa fler hyresrätter i innerstaden, vi behöver även få fler bostadsrätter och villor i hyresrättstäta områden.⁶

5 Roger Andersson, Planering för minskad bostadssegregation, 2007.

6 Bland annat Dagens Nyheter 2011-02-01 och 2011-02-09.

Lösningar

Att bryta de negativa konsekvenserna av segregationen är en utmaning för alla aktörer i länet. Därför är det positivt att det i *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2010*⁷, finns tydliga strategier och mål för att ”stärka sammanhållningen och frigöra livschanser”, som ett steg i att motverka segregationen i vårt län. Segregationens grundkaraktär, som handlar om relationer och skillnader mellan olika bostadsområden, kräver ett långsiktigt och målmedvetet arbete. Tema Nyanlända är övertygade om att ett socialt hållbart samhälle förutsätter att människor har rimligt likartade livschanser oberoende var i regionen de bor.

Inom ramen för den urbana utvecklingspolitiken tecknade regeringen år 2008 lokala utvecklingsavtal med 21 kommuner för att minska utanförskapet i ett antal bostadsområden. I Stockholms län ingick 18 bostadsområden i sex kommuner; Stockholm, Botkyrka, Södertälje, Haninge, Huddinge och Nacka. Syftet med det urbana utvecklingsarbetet är att skapa bättre levnadsvillkor i stadsdelar med utbrett utanförskap. I de stadsdelar där en stor andel invånare upplever ett utanförskap genom långvarig arbetslöshet och bidragsberoende, låg utbildningsnivå och otrygghet, bedriver staten och berörda kommuner ett gemensamt kunskapsbaserat utvecklingsarbete.⁸ Precis som strategierna i *RUFS 2010* om att stärka sammanhållningen och frigöra livschanser kan de lokala utvecklingsavtalen ses som ett försök att motverka den ökade segregationen i Stockholms län.

Samhällsplaneringen borde i högre grad bidra till att motverka boendesegregationen i länet. Vid till exempel nyproduktion av bostäder borde större hänsyn tas till lokaliseringen och utformningen och därmed kunde nyproduktionen användas som ett verktyg för att minska polariseringen mellan länets olika delar. Närheten till kollektivtrafik, service, förskolor, skolor med mera är viktigt. Men även ett socialt perspektiv och en strävan att minsta polariseringen borde ha en större betydelse när kommuner säljer eller anvisar mark samt skriver exploateringsavtal. Hittills har nyproduktionen i länet inte lyckats tackla segregationen utan snarare förstärkt den.

Vid upprustningar av bostadsområden är det viktigt att de boende ges möjlighet att i högre grad involveras för att påverka lägenheternas renovering och upprustningen av området. Stockholms stads arbete med Järvalyftet (se projektlista i bilaga) är ett exempel på en bred samverkan där många insatser koordineras i samband med upprustning av fastigheter. Målsättningen är att genom medverkan från boende och samverkan med andra parter skapa en positiv och ekonomisk utveckling som gör Järva till ett område där många vill bo kvar – och dit många vill flytta.

Den nyanländas ekonomiska resurser och möjligheter att få det boende man själv önskar påverkas ofta av hur olika institutionella aktörer som banker, bostadsföretag och kommuner agerar. Fastighetsägarna och kreditgivarna har vissa krav på den som vill köpa eller hyra en bostad, krav som i grunden handlar om att göra en riskbedömning. Även om den sökande klarar av boendekostnaden kan marginalerna vara för små för att personen ska bli godkänd. Ett vanligt krav är att den sökande ska lämna boendereferenser och personer som nyligen har kommit till Sverige har givetvis inga sådana referenser. I Boverkets rapport *Hur fördelar fastighetsägare lägenheter?*⁹ diskuteras fastighetsägarnas fördelningsprinciper. Rapporten konstaterar bland annat att krav på kötid innebär att nyanlända initialt kan ha svårt att få tag

7 Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - RUFS 2010, Regionplanekontoret, 2010.

⁸ Regeringens hemsida om lokala utvecklingsavtal, <http://www.sweden.gov.se/sb/d/10666/a/105661>.

⁹ Hur fördelar fastighetsägare lägenheter?, Boverket, 2009.

på en bostad. Bristande språkkunskaper är en annan faktor som tas upp som ett hinder när reglerna kräver att den sökande är aktiv. Allt detta sammantaget visar på att det väldigt viktigt att samhällets olika aktörer medvetet agerar för att främja de nyanländas boendesituation och framförallt ser till så att ingen diskriminering sker.

Det behövs även mer forskning som tittar på varför segregationen inte har minskat utan tvärtom ökat trots allt vi vet om dess orsaker och konsekvenser.

Att kunna välja sitt boende

Det finns många variabler som påverkar var man väljer att bosätta sig när man kommer till Sverige. Bristen på information om vilka möjligheter och förutsättningar som finns är något som ofta beskrivs som problematiskt. Det första bosättningsamtale hos Migrationsverket ligger till grund för den enskildes beslut om var denne vill bosätta sig. Det är viktigt att det vid detta samtal framkommer tillräckligt med relevant information för att individen ska kunna göra ett väl underbyggt val av bostadsort. Eftersom många nyanlända vill komma ut på arbetsmarknaden så fort som möjligt är det viktigt att de även får information om vilka möjligheter det finns till arbete i den region de planerar att bosätta sig i.

Utmaningar

Bristen på information om vilka boendalternativ som finns och vilka konsekvenser valet av boende för med sig kan resultera i att man helt enkelt bosätter sig där "alla andra" bor, d.v.s. hos vänner eller släktingar. Som har nämnts ovan skapar detta geografiska spår i vår region där en stor andel nyanlända väljer att bosätta sig i ett fåtal kommuner (Stockholm, Södertälje, Huddinge och Botkyrka). Även om det givetvis är naturligt att närheten till släkt och vänner är en stark drivkraft vid val av bosättningsort så kan det leda till en försenad och försvårad etablering.

En utmaning är att få fram boenden med adekvat storlek eftersom trångboddhet är ett stort problem. En tredjedel av kommunerna i Stockholms län anger att det råder brist på stora bostäder.¹⁰ De familjer som har det svårast är de med många barn eftersom det råder brist på stora hyreslägenheter. Trångboddheten i Sverige generellt har legat konstant kring 15 % av befolkningen men bland vissa grupper som utrikesfödda har trångboddheten ökat.¹¹ Barnfamiljer med utländsk bakgrund är ofta trångbodda och när det gäller familjer med tre eller fler barn så är sju av tio familjer trångbodda, medan knappt tre av tio med svensk bakgrund är det. En av anledningarna till detta är att familjer med svensk bakgrund oftare bor i ett eget hus medan familjer med utländsk bakgrund bor i hyreslägenheter. Trångboddhet har många negativa konsekvenser för individen. Bland annat minskar möjligheten att överhuvudtaget kunna studera eller arbeta om man tvingas bo väldigt många personer i en liten lägenhet.

Sett ur ett barnperspektiv är det särskilt angeläget att det finns utrymme för barnen att läsa läxor och att boendemiljön känns trygg. Det är många som vittnar om att det finns barn som inte går hem från skolan, barn som inte kan ta hem vänner och om barn som inte har ett

¹⁰ Bostadsmarknadsenkäten Stockholms län 2011, Länsstyrelsen i Stockholms län.

¹¹ Om trångboddhet i Sverige- frågor och svar, www.boverket.se

egentligt hem att gå till.¹² Rädda Barnens fattigdomsrapport¹³ visar att barnfattigdomen är som mest utbredd i de invandrartäta bostadsområdena kring Stockholm, Malmö och Göteborg. Barnfattigdom och segregation går med andra ord hand i hand.

Sett ur ett jämställdhetsperspektiv är det problematiskt att beslut om bosättning ofta tas endast med hänsyn till mannens behov och önskemål. Orsaken till detta är att det i vanliga fall är mannen som anländer först till Sverige och sedan kommer kvinnan som familjeanknytning och får därmed bosätta sig på den ort och i den typen av boende som mannen "valt". Kvinnan får i och med det ett lågt inflytande över bosättningsbeslutet och dålig möjlighet till delaktighet.

Slutligen är det en stor utmaning att kunna erbjuda boende så att den nyanlände har god tillgång till arbetsmarknaden. Alltför många bor i områden där det helt enkelt inte finns möjlighet att hitta ett arbete.

Lösningar

För att individen ska få tillgång till relevant och aktuell information kring boendalternativen krävs att de inblandade myndigheterna samverkar med den nyanlände i fokus. Kommunerna behöver tydliggöra vad just deras kommun kan erbjuda och de behöver samverka bättre med Arbetsförmedlingen. Det finns en uttalad vilja hos flera kommuner i Stockholms län att ta emot nyanlända. Det har visat sig att om man får ett arbete är man i stor utsträckning beredd att flytta, även till andra delar av landet. Tema Nyanlända ser därför att metoden med vidareflyttning är i dagsläget det bästa sättet att möta utmaningen angående bristen på adekvat boende för nyanlända i vårt län. Begreppet vidareflyttning innebär att personer som blivit mottagna i en kommun med bostadsbrist erbjuds att flytta till en kommun där det finns bostäder och arbetstillfällen.

Vi har i den här rapporten valt att lyfta framförallt tre vidareflyttningsprojekt som har berört Stockholms län och som vi ser har bidragit till en ökad rörlighet och en bättre information till den nyanlände angående boendalternativen. Hur individerna som har flyttat har lyckats på sin nya bostadsort har ännu inte utvärderats. Dessa projekt är *Regional bosättningssamordning för nyanlända/BOSAM*, *Vägar till hela Sverige* och *Matchning Gävleborg* (se projektlista i bilaga). Den kvalitativa målsättningen hos dessa tre projekt har varit att hitta bidragit till en ökad rörlighet och en bättre information till den nyanlände angående boendalternativen. Framförallt har man önskat förkorta tiden till egen försörjning och möta behovet av arbetskraft i vissa kommuner och regioner. Flera nyanlända får därmed ett värdigt boende, tillgång till en större arbetsmarknad och bättre möjligheter att lära sig svenska. Projekten har på olika sätt samarbetat genom att delta i varandras arbetsgrupper, styrgrupper och liknande. På så sätt har man kunnat ta del av varandras lärdomar och erfarenheter och ta hänsyn till detta inom det egna projektet.

Regional bosättningssamordning för nyanlända/ BOSAM

Projektet syftade till att ge nyanlända bättre möjligheter att göra rationella val av bosättningsort. Bakgrunden till projektet var de svåra bostadsproblem hos de nyanlända som

12 Mellan uppehållstillstånd och bostad – En kartläggning av nyanlända flyktingars bostadssituation, Boverket, 2009.

13 Barnfattigdomen i Sverige – Årsrapport 2010, Rädda Barnen

bosatte sig i kommuner med ett högt flyktingmottagande. Till följd av bostadsproblemen försökte därför dessa kommuner hjälpa och motivera de nyanlända att flytta vidare till andra kommuner med en bättre bostadssituation. Genom vidareflytt erbjöds de nyanlända att flytta till en kommun där det fanns bättre förutsättningar för en snabbare introduktion och därmed väg ut i arbetslivet. Det uppstod dock problem när kommunerna med ett högt flyktingmottagande började konkurrera med varandra om platser i kommuner som ville ta emot nyanlända och det blev tydligt att det behövs en regional samordning och ett verktyg för en effektiv vidareflytt.

Detta resulterade i att *Regional bosättningssamordning för nyanlända* startades i september 2008, med syftet att ta fram en gemensam modell för Stockholms län i arbetet med organiserad vidareflytt.

Projektet tog fram ett webbaserat verktyg – BOSAM – som skulle bli en gemensam plattform och ett verktyg för kommunerna. BOSAM lanserades i april 2009 och från början användes verktyget endast av utflytningskommunerna i Stockholms län för att snabbt och effektivt lägga upp lediga lägenheter och kommunicera med inflytningskommuner inom länet och även övriga delar av landet. Eftersom intresset för BOSAM var så stort även hos utflytningskommuner utanför Stockholms län öppnades verktyget upp för alla kommuner i landet. Denna gemensamma plattform har underlättat samarbetet mellan kommuner och Arbetsförmedlingen. Det totala antalet vidareflyttar som genomfördes med hjälp av BOSAM under projektets operativa fas (21 april 2009 – 20 december 2010) var 223 personer.

Vägar till hela Sverige

Det andra projektet som vi har valt att lyfta fram som ett exempel på ett framgångsrikt sätt att arbeta för att möta utmaningarna gällande bristen på adekvat boende för nyanlända är *Vägar till hela Sverige*. Bakgrunden till projektet är att kommunstyrelsen antog riktlinjer för flyktingarbetet i Södertälje kommun för åren 2008-2012¹⁴. Beslutet innebar att åtgärder skulle vidtas som leder till att inflyttade flyktingar snabbt kommer i arbete och egen försörjning. Syftet med projektet var att ”samverka med andra kommuner och länsstyrelser för att erbjuda flyktingar alternativa bosättningsorter till Södertälje där förutsättningarna till boende, arbete och en effektivare introduktion är bättre”¹⁵.

Andelen flyktingar och nyanlända som valt att bosätta sig i Södertälje har under en lång tid varit stor i förhållande till kommunens storlek. Detta har inneburit att det har varit svårt för kommunen att erbjuda bostäder och arbetstillfällen. Målgruppen för projektet var i första hand nyanlända med uppehållstillstånd bosatta i Södertälje, som erbjöds information om möjligheter till bostad, introduktion, praktik och arbete i andra kommuner och regioner i Sverige. Indirekt målgrupp var asylsökande som bodde i eget boende i Södertälje. Som slutgiltig målgrupp definierade projektet mottagande kommuner, lokala arbetsförmedlingskontor och företag man avsåg att etablera samverkan med. Det kvantitativa resultatet för projektet var att 133 hushåll, bestående av sammanlagt 199 vuxna och 107 barn, flyttade från Södertälje med hjälp av *Vägar till hela Sverige*.

Matchning Gävleborg

Syftet med projektet *Matchning Gävleborg* var att använda konceptet med matchning som en motivationsfaktor för personer som nyligen har fått uppehållstillstånd, när det gäller

14 Dnr KS07/460-133 Riktlinjer för flyktingarbetet i Södertälje kommun 2008-2012.

15 Vidareflytt för integration – Slututvärdering av ERF-projekt Vägar till hela Sverige.

vidareflytt från ett antal kommuner i Stockholms län (Stockholm, Botkyrka Huddinge). Projektet samarbetade med det ovannämnda webbverktyget BOSAM för att marknadsföra kommunerna i Gävleborgs län till potentiella vidareflyttare i Stockholms kommuner. Ett antal introduktionsplatser i länet skulle erbjudas, där de nyanlända matchas mot arbete eller utbildning som kan leda till arbete. Slutrapporten från projektet pekar på det faktum att den vikande konjunkturen och arbetsmarknaden i Gävleborg i hög grad påverkade möjligheterna att hitta relevanta arbetstillfällen till de som flyttade in till länet. De flesta deltagare fick börja med undervisning i svenska innan de kunde påbörja en yrkesförberedande utbildning som i sin tur förhoppningsvis leder till arbete. Sammanlagt 47 personer matchades till kommunplatser i Gävleborgs län under projektiden.

Förutom dessa tre regionala vidareflyttsprojekt har det på nationell nivå funnits framförallt två projekt som vi vill lyfta i denna rapport; *Organiserad vidareflytt* och *Flytta till jobb och bättre boendemöjligheter - JobBo* (se projektlista i bilaga).

Organiserad vidareflytt

Syftet med Migrationsverkets projekt *Organiserad vidareflytt* var att underlätta för nyanlända som bor i 16 av landets kommuner med stort flyktingmottagande att flytta till andra kommuner där det finns goda möjligheter till egen försörjning och bostad. För personer mottagna under 2008 - 2010 har Migrationsverket haft regeringens uppdrag att under vissa förutsättningar räkna av platser för bosättning mot den överenskommelse om flyktingmottagande som finns mellan Migrationsverket och inflyttningskommunen när personer i organiserad form flyttar från någon av de i beslutet angivna utflyttningskommunerna till andra inflyttningskommuner. I Stockholms län har Botkyrka, Huddinge, Stockholm och Södertälje ingått som utflyttningskommuner i *Organiserad vidareflytt*.

Flytta till jobb och bättre boendemöjligheter – JobBo

JobBo var ett samarbetsprojekt mellan Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, länsstyrelserna i Blekinge, Kronoberg, Kalmar, Skåne, Jönköping och Halland, med Malmö Stad som projektägare. Syftet med *JobBo* var att stimulera till ett snabbare inträde på arbetsmarknaden och möjlighet till självförsörjning för nyanlända med permanent uppehållstillstånd samt deras anhöriga. Kommuner som var intresserade av att ta emot nyanlända kartlades avseende arbetsmarknad, bostäder, fritidsutbud och kommunal service. Utbudet matchades sedan mot de önskemål och den kompetens som fanns i målgruppen. De nyanlända som var intresserade av att flytta fick möjlighet att besöka och lära känna den aktuella kommunen. Förutom de fem samarbetslänen skedde även en viss matchning gentemot andra län där det fanns kommuner som hade tecknat avtal med Migrationsverket om organiserad vidareflytt (se ovan).

Ett antal framgångsfaktorer i *JobBo* projektet är relevanta att lyfta i det här sammanhanget. Att använda så kallade "brobyggare" som talar deltagarnas hemspråk och som själva har erfarenheten av att komma till Sverige som flyktingar är en framgångsrik metod. En bra och tydlig information och dialog med den nyanlända är en förutsättning för att individen ska kunna göra ett välgrundat beslut om en eventuell flytt till en annan kommun. Vidare anser man att välplanerade individuella studiebesök där den nyanlända får möta representanter från kommunens flyktingintroduktion och arbetsförmedlingen är mera motiverat än besök av mer generell karaktär i en större grupp. Detta besök följs sedan av flera etableringsresor för hela familjen för att titta på skolor, arbetsplatser och bostäder. Vidare är det oerhört viktigt att göra en bra kartläggning av både individen och den mottagande kommunen i ett tidigt skede,

eftersom det då blir tydligt vad som eventuellt behöver kompletteras hos individen men också i kommunen. Slutligen är det tveklöst så att skapandet av nätverk lokalt i mottagande kommuner samt personliga kontakter och relationer som upparbetas underlättar kreativa lösningar som kanske annars inte hade uppstått.¹⁶

Sammanlagt genomföres 27 studieresor tillsammans med 30 hushåll (58 personer) och av dessa flyttade slutligen 16 hushåll (47 personer).

Behovsanpassat boende för ensamkommande barn

Ensamkommande barn har valts som ett fokusområde för att de projekt och utvecklingsarbeten som följts alla hade visat på svårigheter inom mottagandet. De ensamkommande barnen utgör en särskild utmaning när det gäller boendefrågan.

I juli 2006 övergick ansvaret för mottagandet av asylsökande ensamkommande barn från staten till kommunerna för att barnen skulle omfattas av samma sociala omvårdnadssystem som svenska barn. Sedan reformen genomfördes har antalet ensamkommande asylsökande barn ökat från beräknade 400 per år 2006 till 2393 barn år 2010. Platsbristen gör att många unga fastnar i kommunala transitboenden i kommuner där Migrationsverket har enheter på vilka ensamkommande barn kan söka asyl. Stockholm har två ansökningsenheter för ensamkommande barn och ungdomar; Solna och Märsta.

Utmaningar

Som har nämnts ovan har den stora inströmningen av ensamkommande asylsökande barn medfört att många barn måste stanna i ankomstboenden i väntan på att få placeras i kommuner med överenskommelser om boendeplatser. Utifrån barnperspektivet är det av största vikt att tiden på transitboende blir så kort som möjligt och att barnet får ett adekvat boende anpassat efter barnets behov. Det är viktigt att snabbt få en struktur på vardagen, få kontakt med vuxna som kan ge en känsla av trygghet och tillit, samt att få hälsovård. Om inte mottagningen av dessa barn och ungdomar fungerar på ett tillfredsställande sätt kan det bland annat leda till ökad ohälsa hos denna grupp. Ohälsa påverkar givetvis möjligheterna för denna grupp att ta till sig utbildningsinsatser och skolgång.

Ett annat tydligt utvecklingsområde inom boende för ensamkommande barn är det faktum att olika barn har olika behov och därför måste det också finnas olika typer av boendelösningar för dessa barn. Boendeformerna kan vara till exempel familjehem, gruppboenden, boenden för barn som fått avslag på asylansökan och utslussningsboende för de som fyllt 18 år. Detta medför att boendeformerna behöver variera inte bara mellan barnen utan även för det enskilda barnet vartefter det blir äldre och behoven och situationen ändras. För enskilda kommuner kan svårigheterna att ha ett anpassat mottagande medföra att barnets behov får stå tillbaka för kommunens kapacitet.

Boende för barn är ett område som till stora delar har väldigt tydliga regelverk. Framförallt finns det regler som ställer väldigt höga krav på boendeutformning och personaltäthet. Kommunernas ansträngningar att möta barnens behov försvåras även av lagar som försvårar samarbete kommunerna emellan. Under de seminarier och nätverksträffar som Tema

16 Slutrapport för projektet Flytta till jobb och bättre boendemöjligheter – JobBo.

Nyanlända har anordnat/medverkat i på detta tema har deltagarna nästan samfällt lyft behovet om förändrat regelverk för boende för barn under 18 år.

Den kraftiga utbyggnaden av boendeplatser för ensamkommande barn innebär också att kvalitetsfrågor till viss del riskerar stå tillbaka. Kommunerna i länet är väl medvetna om detta och mycket möda läggs ner på att säkerställa kvaliteten i mottagandet.

Arbetet med att få barnen i eget boende i takt med att de inte längre behöver insatser från socialtjänsten kommer vara en av de svåraste utmaningarna framöver. Antalet barn som kommer till regionen beräknas till ca 500/år varav ca 70% för närvarande förväntas få uppehållstillstånd och därmed bli kvar i regionen. Behovet av egna lägenheter enbart för de ensamkommande barnen kan därmed komma att bli uppemot 200-300/år i länet.

Lösningar

Den analys som kan göras i dagsläget visar tyvärr på att det finns stort utrymme för utvecklingsarbete men få applicerbara lösningar för att underlätta och förbättra kommunernas ansvar för boende för ensamkommande barn. Regionalisering och samarbete över kommungränserna tycks vara enda lösningen för att säkerställa att barnens behov snarare än kommunens kapacitet avgör boendeform.

Haninge kommun visar i sitt länsövergripande projekt *Ensamkommande barn i Stockholms län - samordning av kommunstöd och kommunsamarbete* (se projektlista i bilaga) hur samordning och kvalitetsfrågor kan mötas med professionellt arbete och regionalisering. Tyresö kommun har precis påbörjat utvecklingsarbete med syfte att få ut barnen i eget boende som säkerligen kommer att följas av fler kommuner.

För regeländringar och förtydliganden pågår i dagsläget två stycken större arbeten, dels arbetar Socialstyrelsen med rekommendationer, dels arbetar Landshövding Lars Bäckström på regeringens uppdrag med att utreda ersättningssystemen. Regionens aktörer bör dock ytterligare öka sina ansträngningar för att finna regelförändringar som kan förbättra mottagandet av ensamkommande barn.

För att möta den konkurrens mellan olika grupper som kan uppstå på bland annat bostadsmarknaden är det mycket viktigt att de aktörer som har ansvar för någon del av flyktingmottagandet har en samsyn och helhetssyn på regionens förutsättningar och flyktingmottagandets behov i stort.

Diskussion och slutsatser

All erfarenhet har visat att det inte finns några enkla strategier mot segregationen i Stockholms län. I många fall har segregationen tvärtom ökat över tiden. Attityderna till invandrare är förhållandevis positiva i Sverige men majoritetens bostättningsbeslut tyder på något annat.

Boverket konstaterar i en rapport att ”det finns en förutfattad mening att nyanlända väljer bostättningsort endast utifrån att de vill vara nära släkt och vänner. Denna bild gör att man ser individen som helt ansvarig för sin situation och minskar fokuseringen på hur bostads- och arbetsmarknaden fungerar för nyanlända invandrare i Sverige. De hinder som kan finnas inom dessa strukturer, och som drabbar nyanlända flyktingar, kommer sällan upp till diskussion. Individerna skuldbeläggs genom argumentet att valet av bostättningsort görs utifrån en känslomässig önskan om att bo nära släkt och vänner.”¹⁷

Tröskeln till den ordinarie bostadsmarknaden har blivit högre och utsatta grupper som nyanlända har svårare att etablera sig eller hålla sig kvar på bostadsmarknaden.¹⁸ Detta har lett till att många nyanlända idag lever i dåliga bostadslösningar vilket försvårar deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden. Boendet är en central del av människors vardagsliv. Att ha en bostad som passar ens behov och som man trivs i är avgörande för hur livet kan fungera. Om människor har en bostadssituation som fungerar ökar möjligheterna att klara av andra delar av livet såsom arbete, utbildning och fritid.

Det finns idag en konkurrens både inom och mellan kommunerna om de bostäder som finns lediga. Bara inom migrationsområdet gäller det bostäder för asylsökande, ensamkommande barn, kommunplacerade utan etableringsplan samt de med etableringsplan. En viktig slutsats är därför att om ett framgångsrikt bostättningsarbete ska bli möjligt behövs en bra lokal samverkan. Bland annat behöver man klargöra ansvarsfördelningen i bostättningsarbetet, till exempel eftersom ingen myndighet idag anser sig ha ansvar för att bistå med hjälp i vidareflyttningsarbetet.

De vidareflyttningsprojekt som har berört Stockholms län visar på att det behövs tydlig och strukturerad information, bland annat genom välplanerade studieresor till den potentiella nya bostättningskommunen, för att den nyanlända ska få en möjlighet att göra ett välgrundat beslut angående sin bostättning. I dagsläget saknas det möjlighet för de nyanlända att själva ta del av information om vilka alternativ till boende som finns att tillgå runt om i länet samt i övriga delar av landet, till exempel genom ett webbaserat verktyg.

Det är viktigt att få en bättre spridning av flyktingmottagandet i hela Stockholms län och under de senaste åren har det gått att se en svag men ändå tendens till spridning från områden med ett högt flyktingmottagande till områden med ett längre mottagande. För att denna tendens ska fortsätta i rätt riktning är det angeläget att den regionala samverkan ytterligare stärks och att aktörer arbetar mot gemensamma mål.

17 Mellan uppehållstillstånd och bostad - En kartläggning av nyanlända flyktingars bostadssituation, Boverket, 2009.

18 Mellan uppehållstillstånd och bostad - En kartläggning av nyanlända flyktingars bostadssituation, Boverket, 2009.

En särskilt viktig sak att framhålla i samband med detta är barnens uppväxtvillkor. Hur barn har det i sin inre och yttre bostadsmiljö kan vara avgörande för möjligheterna senare i livet. Det är barnen som far mest illa av den bostadssituation som råder i flertalet stora mottagningskommuner.

Mottagandet av ensamkommande barn har blivit en särskilt viktig fråga. Det krävs stor flexibilitet hos alla parter när det gäller mottagandet av ensamkommande barn, eftersom det är svårt att veta när och hur många barn som är på väg. Det är viktigt att skapa en balans i mottagningssystemet, vilket innebär att det finns boenden som svarar mot barnens behov inklusive behovet av egen bostad efter uppehållstillstånd.

Källmaterial

Andersson, Roger, föreläsning 2007-11-09 om *Planering för minskad bostadssegregation*.

Barnfattigdomen i Sverige – Årsrapport 2010, Rädda Barnen.

Bostadsmarknadsenkäten Stockholms län 2011, Länsstyrelsen i Stockholm.

Elisabeth Lilja & Mats Pemer, *Boendesegregation – orsaker och mekanismer, en genomgång av aktuell forskning*, Bilaga 1 till rapporten *Socialt hållbar stadsutveckling – en kunskapsöversikt*, Boverket, 2010.

Framtidens bostäder i Stockholmsregionen, Regionplane- och trafikkontoret Stockholms läns landsting, Rapport 7:2008.

Johansson, Fredrik, *Vidareflytt för integration – Slututvärdering av ERF-projekt Vägar till hela Sverige*. F A J Consulting, 2011.

Läget i länet – bostadsmarknaden i Stockholms län 2010, Länsstyrelsen i Stockholms län, Rapport 2010:09.

Nulägesanalys för regional plan för Socialfonden i region Stockholm, FBA, 2007.

Mellan uppehållstillstånd och bostad – en kartläggning av nyanlända flyktingars bostadssituation, Boverket, 2009..

Om trångboddhet i Sverige – frågor och svar. www.boverket.se

Rapport Integration 2003: Stor kompetensförlust på svenska arbetsmarknaden, Integrationsverket.

Regeringens hemsida om lokala utvecklingsavtal
<http://www.sweden.gov.se/sb/d/10666/a/105661>.

Riktlinjer för flyktingarbetet i Södertälje kommun 2008-2012, Dnr KS07/460-133, Södertäljes kommunstyrelse.

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - RUFS 2010, Regionplanekontoret, 2010.

Slutrapport till Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden för projektet *Flytta till jobb och bättre boendemöjligheter – JobBo*.

Socialt hållbar stadsutveckling – en kunskapsöversikt, Boverket, 2010.

Vad händer? – en kartläggning av arbete med integration i Stockholmsregionen, Regionplanekontoret, Stockholms läns landsting, 2010.

Varför dröjer det? Faktorer som hindrar och försenar nyproduktionen av bostäder i Stockholms län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Rapport 2010:13.

Bilagor

Projektlista

Regional bosättningssamordning för nyanlända / BOSAM

Syftet är att pröva en gemensam modell för Stockholms län i arbetet med organiserad vidareflytt samt att ge nyanlända bättre möjligheter att göra rationella val av bosättningsort. Ett gemensamt webbaserat verktyg, BOSAM, tas fram under projektet för att underlätta kommunernas arbete med organiserad vidareflytt.

Projektägare: Stockholms stad

Finansiär: §26 medel

Projektperiod: 2008-09-01 – 2010-12-31

Vägar till hela Sverige

Syftet är en bättre samverkan mellan kommun, näringsliv, arbetsförmedling och länsstyrelse för att ge bättre service till nyanlända, såsom en bra bostad, effektiv introduktion och möjligheter till arbete.

Projektägare: Södertälje kommun

Finansiär: Flyktingfonden (ERF)

Projektperiod: 2008-07-01 – 2010-12-31

Matchning Gävleborg

Syftet är att erbjuda introduktionsplatser i Gävleborg, där de nyanlända matchas mot arbete och/eller utbildning. Avsikten är att använda konceptet med matchning som en motivationsfaktor för personer som nyligen fått uppehållstillstånd, när det gäller vidareflytt från samarbetskommuner i Stockholmsregionen. Målet är att utveckla effektiva metoder för en individuell och arbetsmarknadsinriktad etablering och utveckla samarbetet mellan Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och mottagarkommunerna.

Projektägare: Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Finansiär: Flyktingfonden (ERF)

Projektperiod: 2008-07-01 - 2010-08-26

Ensamkommande barn i Stockholms län - samordning av kommunstöd och kommunsamarbete

Syftet är dels att utöka antalet platser för ensamkommande och dels att arbeta med kvaliteten i mottagandet av dessa barn. Målet är att förbättra verksamheterna där så kan ske regionalt inom de tre områdena socialtjänst/boende, utbildning/hälsa samt överförmyndare/gode män för dessa barn.

Projektägare: Haninge kommun med KSL som projektledare

Finansiär: § 26 medel

Projektperiod: 2010-09-01 - 2011-09-30

Övriga insatser / projekt

Aktörssamverkan för boendesocial integration

Förstudien, som medfinansierades av Europeiska regionala utvecklingsfonden i Stockholm och leddes av Kommunförbundet Stockholms län och Regionplanekontoret inom ramen för den regionala bostadsgruppen, genomfördes under månaderna maj - juni 2009. Syftet var att närmare undersöka och precisera hur Stockholmsregionen bättre kunde samverka för en högre grad av social sammanhållning genom en minskad boendesegregation, då detta skulle ha dynamiska effekter både vad gäller arbetskraftsförsörjning och attraktivitet för investerare, företagsetableringar, gäster och presumtiva inflyttare. Nya verktyg i bostadspolitiken efterlyses av flera aktörer, inte minst marknaden bestående av byggföretagen och deras underleverantörer.

I förstudien har två fokusgrupper hållits dels med representanter från Södertälje, Sundbyberg, Upplands Väsby, Haninge och Länsstyrelsen i Stockholm och dels med representanter från Bostadsförmedlingen, Jagvillhabostad.nu samt Haningebostäder. Besök har gjorts hos kommunerna Botkyrka, Södertälje, Haninge, Värmdö, Upplands Väsby och Stockholm. En workshop har hållits med forskarna Roger Andersson, Professor, Uppsala Universitet samt Jan Amcoff, Fil.dr., Uppsala Universitet samt Institutet för Framtidsstudier. Möten i fokusgrupper och workshops har syftat till att precisera och konkretisera de idéer som tagits fram av bl.a. Regionala bostadsgruppen.

Denna förstudie ledde inte till ett genomförandeprojekt.

Järvalyftet

Järvalyftet är Stockholms stads och andra aktörers breda och långsiktiga satsning på social och ekonomisk utveckling i stadsdelarna kring Järvaområdet. Järvalyftet är en långsiktig investering för att förbättra levnadsvillkoren i stadsdelarna kring Järvaområdet: Akalla, Hjulsta, Husby, Kista, Rinkeby och Tensta. Målsättningen är att genom medverkan från boende och samverkan med andra parter skapa en positiv social och ekonomisk utveckling som gör Järva till ett område dit många vill flytta. Järvaområdet ska också vara en motor för tillväxt i hela Stockholm. Inriktningen för Järvalyftet har beslutats av kommunfullmäktige och en målbild har lagts fast av den politiska styrgruppen. Unikt för Järvalyftet är att så många offentliga och privata aktörer tillsammans verkar för att nå dessa mål – i samverkan med boende och verksamma i området.

Flytta till jobb och bättre boendemöjligheter - JobBo

Syftet är att erbjuda nyanlända flyktingar med permanent uppehållstillstånd introduktion, arbete, bostad och skola i kommuner där det idag eller under kommande år finns behov av arbetskraft, samtidigt som det finns bostäder. Projektet vill bidra till att öka den geografiska rörligheten bland nyanlända med fokus på självförsörjning, familj och bostad. JobBo verkar för att utveckla modeller för samverkan mellan aktörer på olika nivåer i syfte att synliggöra, möta och vidareutveckla den kompetens som finns hos nyanlända flyktingar samt för att skapa bästa möjliga förutsättningar för en framgångsrik och varaktig vidareflytt.

Projektägare: JobBo är ett samarbetsprojekt mellan Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, länsstyrelserna i Blekinge, Kronoberg, Kalmar, Skåne, Jönköping och Halland.

Finansiär: Europeiska flyktingfonden, Europeiska återvändandefonden samt samarbetspartners.

Projektid: mars 2009 – december 2010

Organiserad vidareflytt

På nationell nivå har Migrationsverkets projekt *Organiserad vidareflytt* försökt möta de utmaningar som finns angående brister på adekvat boende för nyanlända. Syftet med projektet var att underlätta för nyanlända som bor i 16 av landets kommuner med stort flyktingmottagande att flytta till andra kommuner där det finns goda möjligheter till egen försörjning och bostad. För personer mottagna under 2008, 2009 och 2010 har Migrationsverket haft regeringens uppdrag att under vissa förutsättningar räkna av platser för bosättning mot den överenskommelse om flyktingmottagande som finns mellan Migrationsverket och inflyttningsskommunen när personer i organiserad form flyttar från någon av de i beslutet angivna utflyttningsskommunerna till andra inflyttningsskommuner. Botkyrka, Huddinge, Stockholm och Södertälje har ingått som utflyttningsskommuner i projektet.

Aktiviteter

Program

Tema bostadsfrågor, 19 maj i Länsstyrelsen Stockholms län

Plats: Södermalmsallén 36, Fatburen Konferens, lokal Arholma

09:00 – 09:45	Presentation av de projekt i Stockholmsregionen vilka arbetar med bostadsfrågor
09:45 – 10:00	Karin Wahlgren från Kommunförbundet Stockholms län, Bosättningsfrågans roll för kommunernas samverkan
10:00 – 10:10	<i>Paus</i>
10:10 – 10:45	Tomas Norberg från Länsstyrelsen, organiserad vidareflytt
10:45 – 11:00	<i>Paus</i>
11:00 – 11:45	De framgångsfaktorer samt hinder och problem som projekten har stött på
11:45 – 12:00	Summering och avslutning

Anmält närvaro:

Karin Wahlgren, Kommunförbundet Stockholms län
Oscar Hammar, Regional bosättningssamordning, Stockholms bostadsförmedling
Hoviada Abo Salem, Vägar till hela Sverige, Södertälje
Åsa Brännström, Bosättningssamordning Sundbyberg
Anita Flume, Bosättningssamordning Stockholm Rinkeby-Kista sdf
Patrik Gill, Migrationsverket, Organiserad sysselsättning Solna
Marianne Björklund, Bosättningssamordning Huddinge
Katarina Gursoy, Länsstyrelsen i Stockholms län
Tomas Norberg, Länsstyrelsen i Stockholms län
Tara Twana, Länsstyrelsen i Stockholms län
Dennis Kullman, Länsstyrelsen i Stockholms län
Lena Söderholm, Länsstyrelsen i Stockholms län
Elisabeth Severholt, Bosättningssamordning Botkyrka
Martin Fax, Matchning Gävleborg
Ingela Sahaffi Andersson, Migrationsverket Bosättningsenheten Norrköping
Ulla Andersson, Migrationsverket Bosättningsenheten Norrköping

Anmält frånvaro:

Martin Ängby, Aktörssamverkan för boendesocial integration, Regionplane- och trafikkontoret
Linda Axelsson, URBACT Södertälje – hållbar stadsplanering
Filipa Correia Persson, Matchning Gävleborg

Program

Fokusseminarium kring boende för ensamkommande flyktingbarn 11 juni 2010

Stockholms län ökar nu antalet mottagningsplatser för ensamkommande barn. Detta innebär både möjligheter och utmaningar för kommunerna. Behovet är stort att få tydligare bild av problem och lösningar, både i den egna kommunen och i samverkan. *Tema Nyanlända* har som ett av sina övergripande teman Boende för nyanlända, och arrangerar därför detta seminarium tillsammans med *Samverkansgruppen för ensamkommande barn*.

Syfte

Syftet med detta regionala seminarium i Stockholms län är att ge en översiktlig bild kring vilka förutsättningar, möjligheter och problem som boendet kan utgöra i mottagandet av ensamkommande flyktingbarn.

Målgrupp

Tjänstemän inom berörda kommunala förvaltningar. Berörda avdelnings- och enhetschefer vid Länsstyrelsen, Migrationsverket, Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Projektledare inom ERF och ESF-finansierade projekt, ideella organisationer samt allmännyttiga bostadsbolag.

Tid: Fredagen den 11 juni kl. 9.00 – 14.45

Plats: Länsstyrelsen, Hantverkargatan 29, Murgrönan.

Anmälan: temanyanlanda.stockholm@lansstyrelsen.se senast 8 juni.

Seminariet är kostnadsfritt.

Varmt välkomna!

För mer information om fokusseminariet kontakta Petra Tammert 08-785 50 66, Martin Fax 08-785 40 83 eller Christian Foster 08-785 54 30. Projektet Tema Nyanlända är delvis finansierat av Europeiska Socialfonden och Europeiska Flyktingfonden. Syftet med vårt arbete är att sprida kunskap om enskilda projekt i Stockholms län som har målgruppen nyanlända flyktingar och invandrare gemensamt. Målsättningen är att ge länets aktörer tillgång till en gemensam kunskapsbas samt arena för erfarenhetsutbyte.

08.30 – 09.00 Kaffe och registrering

09.00 – 09.15 Annika Rosing, Tillväxtdirektör på Länsstyrelsen i Stockholms län välkomnar

09.15 – 09.50 Tillsyn och riktlinjer – Socialstyrelsen

09.50 – 10.20 Fika med mingel

10.20 – 11.00 Den nationella bilden av boende för ensamkommande barn –

Elisabeth Melin, SKL och Catharina Hast Markkula, Migrationsverket

11.00 – 11.45 Goda exempel: Haninge kommun, Liz Trana och Tyresö kommun, Anita Brynje

11.45 – 12.45 Lunch med mingel

12.45 – 13.30 Parallella seminarier (information och anmälan vid morgonens registrering)

13.30 – 13.45 Bensträckare och fruktpaus

13.45 – 14.30 Borta är hemma nu – panelsamtal med unga vuxna som kom till Sverige som barn utan medföljande vårdnadshavare

14.30 – 14.45 Avslutande kommentarer

14.45 Tack för idag

Deltagarlista		
Namn	E-post	Organisation
Agneta Larsson	agneta.larsson@globalreporting.net	Global Reporting
Agneta Palmqvist	agneta.palmqvist@utbildning.stockholm.se	Stockholms stad
Ali Rashidi	ali.rashidi@upplands-bro.se	Upplands-Bro kommun
Amir Hashemi-Nik	Amir.Hashemi-Nik@huddinge.se	Huddinge kommun
Anita Brynje	anita.brynje@tyreso.se	Tyresö kommun
Anna Malmstedt	anna.malmstedt@haninge.se	Haninge kommun
Anne Simmasgård	anne.simmasgard@osteraker.se	Österåkers kommun
Annica Ring	annica.ring@migrationsverket.se	Migrationsverket
Annika Lagerqvist Veloz Roca	annika.lagerqvist@juridicum.su.se	Stockholms Universitet
Annika Rosing	annika.rosing@lansstyrelsen.se	Länsstyrelsen i Stockholms län
Annikki Alaniva	Annikki.Alaniva@sundbyberg.se	Sundbybergs stad
Ann-Sofie Sundholm	ann-sofie.sundholm@tyreso.se	Tyresö kommun
Birgitta Lindskog	Birgitta.Lindskog@jarfalla.se	Järfälla kommun
Birgitta Ärlund	birgitta.arlund@attendo.se	Attendo Care
Carina Thåström Aronsson	Carina.Thastrom@huddinge.se	Huddinge kommun
Carl Marnell	carl.marnell@gmail.com	Villa Victoria Behandlingscenter
Catharina Hast Markkula	catharina.hast.markkula@migrationsverket.se	Migrationsverket
Christer Halldelius	christer.halldelius@varljus.se	Vårljus
Christer Hjert	christer.hjert@kommunakuten.se	Kommunakuten
Christian Foster	christian.foster@lansstyrelsen.se	Länsstyrelsen i Stockholms län
Christina Frisk Brodin	christina.friskbrodin@lidingo.se	Lidingö stad
Christina Stattin	Christina.Stattin@KSL.SE	KSL
Claudia Loayza	Claudia.Loayza@salem.se	Salems kommun
Daniel Tahiri		Villa Victoria Behandlingscenter
Debbie Nujen	Debbie.Nujen@nacka.se	Nacka kommun
Diana Ståhl	diana.stahl@varmdo.se	Värmdö kommun
Elisabet Öbrink	elisabet.obrink@nynashamn.se	Nynäshamns kommun
Elisabeth Melin	elisabeth.melin@skl.se	SKL
Eva Dall	Eva.Dall@attendo.se	Attendo Care
Ewa Hillerström	Ewa.Hillerstrom@jarfalla.se	Järfälla kommun
Eva Svensson	eva.svensson@tyreso.se	Tyresö kommun
Fia Lindgren	fia.lindgren@stockholm.se	Skarpnäcks sdf
Gisela Lindqvist	gisela.lindqvist@stockholm.se	Södermalms sdf
Gunilla Burefalk	gunilla.burefalk@haninge.se	Haninge kommun
Gunilla Olofsson	Gunilla.Olofsson@saf.stockholm.se	Stockholms stad
Hanna Bäck	Hanna.Back@upplandsvasby.se	Upplands-Väsby kommun
Hans Wallöf	hans.wallof@danderyd.se	Danderyds kommun
Ingela Evegård	ingela.evegard@nykvarn.se	Nykvarns kommun
Jan Jensen	jan.jensen@sollentuna.se	Sollentuna kommun
Jan Lindqvist	jan.lindqvist@sigtuna.se	Sigtuna kommun
Karin Wahlgren	karin.wahlgren@ksl.se	KSL
Katarina Mujzel	katarina.mujzel@taby.se	Täby kommun
Katarina Munier	katarina.munier@socialstyrelsen.se	Socialstyrelsen
Kerstin Perninge	kerstin.peringe@nynashamn.se	Nynäshamns kommun
Kotte Wennberg	kotte.wennberg@taby.se	Täby kommun
Kristina Bergström Storby	Kristina.Bergstrom@huddinge.se	Huddinge kommun
Kristina Lundberg	kristina.lundberg@huddinge.se	Huddinge kommun
Laijla Molén	laijla.molen@swipnet.se	
Lena Moseley	lena.moseley@sollentuna.se	Sollentuna kommun
Lena Söderholm	lena.soderholm@lansstyrelsen.se	Länsstyrelsen i Stockholms län
Linda Olsson	linda.olsson@nykvarn.se	Nykvarns kommun
Liz Trana	liz.trana@haninge.se	Haninge kommun

Lorentz Ogebjer
Luiza Jastrzebska
Maria Fredriksson
Maria Knight
Maykil Youkhana Terkhan
Michael Nordlund
Monica Sonde
Mårten Qwist
Oumie Ella Njai
Paula Wallenius
Per Lindh
Petra Tammert
Renée Winborg
Shahram Shams
Stefan Frölund
Stefan Heinebäck
Susan Troberg
Susanne Gustavsson
Ulf Linnerhed
Vladislav Viddi
Yvonne Kokkola
Åsa Toyra

lorentz.ogebjer@osteraker.se
luiza.jastrzebska@lansstyrelsen.se
maria.fredriksson@edu.upplands-bro.se
maria.knight@socialstyrelsen.se
maykil.youkhanaterkhan@huddinge.se
wegerud@hotmail.com
monica.sonde@sodertalje.se
marten.qwist@stockholm.se
oumie.ella.njai@skyddsvarnet.se
paula.wallenius@sigtuna.se
per.lindh@upplands-bro.se
petra.tammert@lansstyrelsen.se
renee.winborg@varmdo.se
shahram.shams@attendo.se
stefan.frolund@nykvarn.se
stefan.heineback@nacka.se
Susan.Troberg@salem.se
Susanne.Gustavsson@salem.se
ulf.linnerhed@socialstyrelsen.se
Vladislav.Viddi@upplands-bro.se
yvonne.kokkola@nynashamn.se

Österåkers kommun
Länsstyrelsen i Stockholms län
Upplands-Bro kommun
Socialstyrelsen
Huddinge kommun
Frihamra Vård AB
Resurscentrum Södertälje
Stockholms överförmyndarnämnd
Skyddsvärnet
Sigtuna kommun
Upplands-Bro kommun
Länsstyrelsen i Stockholms län
Värmdö kommun
Attendo Care
Nykvarns kommun
Nacka kommun
Salems kommun
Salems kommun
Socialstyrelsen
Upplands-Bro kommun
Nynäshamns kommun
Villa Victoria Behandlingscenter

Program

Tema Nyanlända inbjuder till temakonferensen Framtidens bosättning

Tema Nyanlända bjuder in till konferens den 11 juni med fokus på nyanländas bosättning. Den 1 december i år tar Arbetsförmedlingen över ansvaret för nyanländas introduktion på arbetsmarknaden och därmed även ansvaret att arbeta med de nyanländas bosättning efter uppehållstillstånd. Bosättningsfrågan är mycket komplex och det är en mängd faktorer som spelar in, dock kan nog de flesta enas om att en lyckad bosättning är grunden till en lyckad introduktion.

Konferensens syfte:

Överblick

Ge en överblick av nuvarande och kommande strukturer som berör arbetet med nyanländas bosättning. Hur planerar Arbetsförmedlingen att arbeta med dessa frågor samt hur kommer ansvarsfördelningen och de olika rollerna att se ut mellan Arbetsförmedling, kommun och Migrationsverk.

Kunskapsöverföring

Migrationsverket och kommunerna får möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper till Arbetsförmedlingen inför deras kommande uppdrag. Vad kan förbättras och vilka goda exempel finns?

Plats: Länsstyrelsen, Hantverkargatan 29

Lokal: Kungsljuset

Tid: 9.00-12.00

Ett mer detaljerat program kommer inom kort, men välkommen med din anmälan redan nu till temanyanlanda.stockholm@lansstyrelsen.se

Varmt välkommen önskar Tema Nyanlända och Tomas Norberg, Länsstyrelsen i Stockholms län

Deltagare:

Agneta Berner	agneta.berner@stockholm.se	Rinkeby-Kista Sdf
Ann-Sofie Bodin	ann-sofie.bodin@migrationsverket.se	Migrationsverket
Azar Arbabzadeh	azar.arbabzadeh@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen
Bengt Agö	bengt.ago@lidingo.se	Lidingö stad
Birgitta Hart-Carpenter	Birgitta.Hart-Carpenter@huddinge.se	Introduktion Södertörn
Christian Örtendahl	christian.ortendahl@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen
Göran Ferm	goran.ferm@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen
Helene Lundberg	helene.lundberg@migrationsverket.se	Migrationsverket
Jan Thorneus	jan.thorneus@migrationsverket.se	Migrationsverket
Karin Perols	karin.perols@saf.stockholm.se	Stockholm stad
Katarina Arvidson	katarina.arvidson@integration.ministry.se	Integrationsdepartementet
Lars G Brandt	lars.g.brandt@lansstyrelsen.se	Länsstyrelsen Västerbotten
Martin Fax	martin.fax@lansstyrelsen.se	Länsstyrelsen
Monica Lindberg	monica.lindberg@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen
Oscar Hammar	Oscar.Hammar@bostad.stockholm.se	Stockholms bostadsförmedling
Samba Ndusa	samba.ndusa@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen
Therese Almberg	therese.almberg@arbetsformedlingen.se	Arbetsförmedlingen
Tomas Norberg	tomas.norberg@lansstyrelsen.se	Länsstyrelsen
Åsa Brännström	asa.brannstrom@sundbyberg.se	Sundbybergs stad
Åsa Stenborg	asa.stenborg@naturalstep.se	Det naturliga steget



LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN



Södertälje
kommun



TÄBY KOMMUN



Arbetsförmedlingen



HUDDINGE
KOMMUN



KSL

Kommunförbundet
Stockholms Län



Järfälla Kommun



Stockholms läns landsting

Tema Nyanlända är ett regionalt tematiskt projekt inom området nyanlända flyktingars etablering. Genom en samordnad kunskapsinsamling, informationsspridning och omvärldsbevakning ska Tema Nyanlända göra det möjligt för projektresultat och erfarenheter att få större genomslag och leda till långsiktig förändring.

Projektet finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF) och Europeiska Flyktingfonden (ERF) och pågår mellan 2008-09-01 - 2011-06-30.

www.temanyanlanda.se